

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 6. decembra 2012 ☼ Leto XXII, št. 49

11 let – 97 umetnikov – nad 200 stvaritev

Po lanski jubilejni 10. monoštrski mednarodni likovni koloniji so enotedensko skupno bivanje za umetnike iz Srednje Evrope (in tudi od drugod) priredili tudi letos avgusta. Po besedah organizatorjev so nekoliko spremenili pristop in na 11. kolonijo povabili povsem nove obraze. Sodelavci gostiteljev, Zveze Slovencev na Madžarskem in Galerije-Muzeja Lendava, pa so bili tudi letos pozorni na kakovost: povabili so vidne in odlične likovne ustvarjalce iz Slovenije, Madžarske, Hrvaške, Avstrije in celo Čila.

Na odprtju že tradicionalne razstave z likovnimi deli, nastalimi na koloniji, so bili prisotni štirje umetniki. Na dogodku, ki se ga je udeležilo lepo število obiskovalcev, je o sami koloniji spregovorila najprej umetnostna zgodovinarka in kustosinja iz Lendave *Tanja Šimonka*. Poudarila je, da gradi monoštrska kolonija na tradiciji lendavske, ki letos praznuje 40 let. Na monoštrsko kreativno društvo ustvarjalcev vabijo po navadi umetnike iz slovenskega in madžarskega zamejstva. »To so geografsko in mentalno dvojne identitete, kar predstavlja privilegij« - je izpostavila govornica in dodala, da se število udeležencev na monoštrskih kolonijah bliža magičnemu številu 100, vsi ti umetniki pa so k zbirki Zveze Slovencev prispevali nad 200 stvaritev.

»Gospodarsko recesijo je čutiti tudi na področju kulture. Letos smo povabili manj likovnikov, ki so ustvarjali krajši čas« - je povedal mentor in glavni organi-

Razstavo iz del 11. likovne kolonije v Monoštru sta odprla generalni konzul v Monoštru Dušan Snoj (z leve) in direktor JSKD mag. Igor Teršar. Ob njiju umetniki Aleksandra Fekonja (SLO), Helmut Kortan (A), Suzanne Kortan Gimbel (A) in Suzanne Király Moss (SLO).

Med udeleženci otvoritve smo videli ob Monoštrčanih tudi veliko gostov iz Slovenije.

zator monoštrske kolonije *Franc Gerič*. Po njegovih besedah so tokrat skupaj ustvarjale mlajša, srednja in starejša generacija, ki so se zile v prijateljsko ekipo. Upokojeni direktor lendavske galerije in muzeja se je zahvalil tudi Zvezi Slovencev za odlično oskrbo likovnikov.

Razstavo v razstavnem prostoru Slovenskega doma sta tokrat odprla generalni konzul RS v Monoštru *Dušan Snoj* in direktor Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti mag. *Igor Teršar*. Slovenski diplomatski predstavnik je opozoril na širše razumevanje kulture kot izražanja drugačnosti in načina mirnega sobivanja. Izrazil je še upanje, da kultura v porabskem trikotniku še dolgo ne bo zamrla. Direktor JSKD pa je pokazal zadovoljstvo glede porabskih prizadevanj na kulturnem področju v zadnjih letih. Po njegovih besedah postajajo tako Slovenci na Madžarskem čedalje bolj prepoznavni tudi v širši regiji.

Po odprtju razstave so si lahko obiskovalci ogledali najnovejše pridobitve v zbirki Zveze Slovencev. »Zbirka je izredno dragocena, vsi ti zidovi pa so že premajhni zanjo. Škoda, da ostale umetnine samevajo v depojih. Vsako leto dobimo obljubo s strani župana za galerijo in verjamem, da se bo ta obljuba naslednje leto uresničila v samem centru« - je še izrazil prepričanje *Franc Gerič*, ki vidi prihodnost likovne kolonije v evropskem povezovanju.

-dm-
Foto: K. Holec

Viktor Orbán na obisku v Sloveniji

Na svojem prvem uradnem obisku v Sloveniji se je 26. novembra mudil madžarski premier Viktor Orbán. Z gostiteljem, predsednikom slovenske vlade Janezom Janšo, sta po pogovorih izpostavila odlične odnose med državama in se zavzela za krepitev gospodarskega sodelovanja. Z Viktorjem Orbánom, ki se je v okviru obiska v Ljubljani sešel s predstavniki madžarske narodne skupnosti, sta se srečala tudi predsednik republike Danilo Türk in predsednik Državnega zbora Gregor Virant.

Premier Viktor Orbán je prejšnji ponedeljek (26. novembra) na vabilo svojega slovenskega kolega Janeza Janše obiskal Ljubljano

Kot je poudaril Orbán, je bil njegov obisk v Ljubljani v prvi vrsti namenjen potrditvi prijateljstva med državama in ne reševanju konfliktov med njima, saj teh ni. Spomnil je, da so odnosi med Slovenijo in Madžarsko vse od vzpostavitve diplomatskih odnosov odlični, s kolegom Janšo pa ga že vrsto let vežejo tudi osebni stiki. Po pogovorih sta premiera dejala, da sta sosednji državi v pogajanjih za večletni proračun EU na isti strani, Janša pa je tudi pohvalil ekonomske ukrepe Budimpešte.

Sogovornika sta se zavzela za krepitev gospodarskih stikov med državama, še posebej na področju obojestranskih investicij.

Orbán je najavil, da bo cesta med Gornjim Senikom in Verico,

Madžarski predsednik vlade je sprejel tudi predstavnike madžarske skupnosti v Sloveniji

na katero se v Porabju čaka že nekaj let, zgrajena prihodnje leto, Janša pa poudaril, da sta obe strani zavezani izboljšanju položaja manjšin na obeh straneh meje, tudi z izvajanjem čezmejnih projektov s pomočjo sredstev iz EU. Slovenija in Madžarska sta ob obisku podpisali več dvostranskih sporazumov s področja politike, gospodarstva in kulture, med drugim tudi okvirni sporazum med vladama o razvoju čezmejnih cestnih povezav, v skladu s katerim naj bi zgradili pet cest čez mejo med državama.

Lendava, Bánffy center: kip Sándorja Szúnyogha

POMEMBEN UTEMELJITELJ PREKMURSKE MADŽARSKE KNJIŽEVNOSTI

Delo Sándorja Szúnyogha, pomembnega utemeljitelja prekmurske madžarske književnosti v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja, so počastili z odkritjem kipa v kulturnem, znanstvenem in družabnem Centru Bánffy. Sándor Szúnyogh se je sicer največ ukvarjal z novinarstvom, najprej pri Népuságu in na koncu kot urednik TV oddaje Mostovi - Hidak, toda vsekoli, nenehno je bil aktiven v kulturi v širšem smislu in intimno, predvsem kot pesnik in odličen poznavalec likovne umetnosti, tudi po službi pokojnega akademskega slikarja in grafika Štefana Galiča, s katerim se je pogosto družil in seveda s prijateljem, tedaj še literarnim »začetnikom« Lajosom Bencejem, govornikom ob odkritju kipa, ki je delo in darilo še enega uspešnega likovnega umetnika, akademskega kiparja Ferenc Királyja.

»Bil je moj vzornik, čutim se njegovega naslednika. Ponosno je gledal naprej in verjel v razvoj in obstoj madžarske narodnostne književnosti in madžarske kulture v Prekmurju,« je za Porabje povedal Lajos Bence, zdaj že vsestransko uveljavljen književnik, ki je med tistimi, ki se zavzemajo tudi za izdajanje literature prekmurskih madžarskih književnikov v slovenskem jeziku. Gre za to, kar sva začela, vaš poročevalec in Sándor Szúnyogh leta 1980, ko sva pri Pomurski založbi v Murski Soboti izdala skupno slovensko-madžarsko in madžarsko-slovensko pesniško zbirko *Naj - Leg* z odlično opremo akademskega slikarja Lojzeta Logarja. Čeprav so knjigi (pozneje) ob literarnem dejanju pripisovali tudi politični pomen, kajti šlo je za prvi skupni nastop pesnikov Slovenca in Madžara, je pobuda vznikla iz popolno-

ma iskrenega pesniškega in prijateljskega hotenja, da slovenski bralci vsaj rahlo začutijo, kaj ustvarja njihov sosed, madžarski pesnik in kako piše Slovenec, ki se pogosto druž

z Madžari.

Za zgled so

(nama) bili

literarni

ustvarjalci

na avstrijskem

Gradiščanskem,

ki so že tedaj

pogosto iz-

dajali dvo-ali

večjezične,

gradiščan-

skohrvaške-

nemške pes-

niške zbirke,

delno pa tudi

Slovinci na

Koroškem,

saj je nedav-

no umrli in

eden najbolj

prepoznav-

nih koroških

pe s n i k o v

Janko Mess-

ner ravno

tako skrbel,

da so njegove

knjige iz-

hajale tudi v

nemškem je-

ziku, torej razumljive večini.

S tem vložkom sem želel poudariti človeško in umetniško širino pesnika in novinarja Sándorja Szúnyogha, kakor ga za nazaj vidi tudi Lajos Bence, ki pravi: »Pokazal mi je pot, ki jo je podedoval od našega prvega pesnika Lajosa Vlaja. Pogosto se spomnim, kako me je usmerjal, čutil sem ga kot institucijo in kot celega človeka, umetnika, ustvarjalca, in tudi uspešnega organizatorja kulturnih srečanj in prireditelj v Lendavi, po nenapisanem pravilu, da moramo biti in ostati Madžari. Poudarjal je, da moramo pisati tako,

da nas bodo bralci razumeli, da bodo ljudje naše delo sprejeli.«

Sándor Szúnyogh je avtor več samostojnih pesniških zbirk in proze za odrasle in mlade

Kip Sándorja Szúnyogha so postavili in odkrili v lendavskem Centru Bánffy. Odkritje kipa je bilo za zaključek programa Bánffyjevih dni 2012, ki so bili letos posvečeni vojvodinski jezikoslovki in etnologinji Olgi Penavin, ki je večkrat obiskala Pomurje in proučevala madžarska narečja. Tako je imel Zoltán Lendvai Kepe predavanje Pomurski madžarski narečni atlas Olge Penavin v luči jezikovnega atlasa Örséga in Hetésa Józsefa Végha. Sicer pa se je zvrstilo več uglednih predavateljev na letošnjih Bánffyjevih dnevih.

bralce. Predvsem pesmi je objavjal v revijah v Vojvodini in na Madžarskem. Prav objavljanje v znanih literarnih revijah na Madžarskem je tedaj, nemara bolj kot zdaj, pomenilo umetniško potrditev avtorja iz Prekmurja. Če bo tako kot napovedujejo v narodnostnih krogih, bodo po Sándorju Szúnyoghu prihodnje leto, ob 15-letnici smrti, poimenovali eno izmed lendavskih ulic. Z delom, z razdajanjem svoje ustvarjalne energije si je zaslužil kip in poimenovanje ulice.

Ernest Ružič

Osemdeset pa petdesetšest

24. novembra 2012 je eštjak sunce ovak sijalo kak na druge dneve. Te den smo eni Peštarge, steri v osemnajstom okrožji živimo, velki den svetili v cerkvi, stera stoji s trejmi tōrmi v ulici Batthyány. Pred osemdesetimi lejtami, 26. novembra, se je narodil župnik Imre Endródi Varju.

Cerkev se je napunila z lidami, med njimi smo bili mi, člani slovenske narodnostne samouprave tō. Zvonauvi so na glas igrali svojo nauto pa so na znanje dali, vōra je pau edenajset, začne se sveta meša, stero je slūžo slavljeneec (ünnepelet).

Pri nas župnik z dvorniki furt na cerkvene dvera pride pred oltar. Na te den je tō tak bilau, samo zdaj je na red osem župnikov šlau pred oltar (oni so vküper delali s slavljencem kak kaplange ali pa ovak), najzaja župnik, osemdeset lejt star Imre Varju. V cerkvi je vse štermalalo od lejpora petja, spejvala sta dva zbora z orkestrskov (zenekari) spremljavov, vcüj pa vsi verniki. Nika čudovitno je bilau tau čüti. Eden zbor je bijo naš cerkveni, drugi pa je prišo iz Matjaževe cerkvi. Pesem je bila: Szeretettel jönnek hozzád gyermekeid. Potistim, gda je vsakši župnik küšno oltar, je začno obred slavljeneec. Tak je začno:

»Na hvalo davanje sem prišo gnes pred oltar, ka sem zadaubo osemdeset lejt pa že petdesetšest lejt leko slūžim Baugi. Pa tau hvalo davanje s tistimi vküper leko delam, gde sem največ lejt bijo župnik pa sam telko dosta lübezni daubo od vernikov. Tau je pa ta cerkev, gde zdaj stojim, tū sem sedemdvajsti lejt, pa Matjaževa cerkev, gde sem sedem lejt bijo. Leko sam rad, ka furt je bila edna rauka, stera je tam bila pa sem go leko zgrabu, če se je kaj lagvo zgodilo z menov. Tak je bilau te, gda sem samo dvanajset lejt star bijo pa doma sem se išo drsat (korcsolyázni) v nedelo na zmrznjeno reko. 12 Celsius fokov mrzlo je bilau. V soboto sam tō tam bijo, te je kusti led bijo. V nedelo sem si mislo, pred mešov mo brž se

drso, vej je pa kusti led, pa do meše zgotauvim. Samo sam tau nej vedo, ka so krčmarge večer led sejkali. Tistoga ipa so eštjak tak hladili piti. Gdej so led svekli, vnoči je led samo dva centina na kusta zmrzno. Dja sem se zagnau

lejt sem star bijo, pa je zima bila, gda sva s prijateljem šla smučat pa drsat. Nigdar sem nej emo smučke (siléc) na nogaj. Pelo sem se dola po brgej, duga paut je bila, ne vejm zakoj, dapa sploj sem švico, eštjak mi kučma

Osemdeset lejt stari župnik Imre Endródi se je v svojoj nekdenšnjoj fari, gde je slūžo 28 lejt, tō zahvalo Baugi za lejpi jubilej.

kak v soboto, samo ka se je te tejtji led podrau pod menov, dja sem pa spadno v vodau, nikak sem plavo do tistoga mesta, gde je že kusti led bijo, splejzdo sem na njega, prišo sem iz vode, pa hajde domau. Paut je eden kilomejter bila do daumi, cejli gvant, od spaudnjoga do vrnjoga, je čisti led postau. Doma me

vse mokra gratala, med tejm me je cejlo tejlo bolelo. Prijatelj mi brž pomago, spravo je je v hotel na toplo, pa se je čüda zgodila, od tistoga mau mi minau beteg. Tau leko zahvalim tistoj rokej, za stero sam se vsigdar leko zgrabu. Pomagala mi je rauka, gda so me zaprli v vauzo z dosti drugimi, steri smo boga slü-

V imeni Slovincov, steri živijo v 18. okrožji Budimpešte, je župnika pozdravo predsednik slovenske samouprave Ferenc Kranjec.

je babica brž v postelo pod blazino skrila, pod pete mi je vrauču cigeu djala, pa mi je prala, ti boš zdaj švico, pa tak je bilau. Dapa znak zaostalo, zvužgale so se mi plüče pa prsna mrena. Prejk osemdvajsti lejt se je potistim nika nej zgodilo zmenov. Štirideset

žili. Vsakden mi je pomagala tam tō, ka smo do par kaplic vina prišli, kriuj je bijo, pa sem leko mešo dariüvo baugi. Pa ta rauka me je pripelala sé k vam, dragi verniki, gde sem leko sedemdvajsti lejt z vami vküper boga slüžo, potistim pa v Matjaževo cerkev, gde sem

do penzije slüžo. Kak upokojenci mi je Baug dau priliko, ka sem se leko vrno nazaj sé v Lórinca, k vam pa slüžim boga v maloj cerkvi. Baugi hvala.»

Eštjak je tau tō tapravo, ka je vküper emo obad s kardinalom Erdő Pétrom. Kardinal ga ja pito, kak se počüti. On pa je pravo, ka dobro. Kardinal ma je pravo, malo bola podrauvno (bóvebben), on pa njemi: »Vejš, sploj dobro sem, ka mo v soboto s tistimi leko hvalo davo Baugi, ka sem osemdeset lejt zadaubo, steri me sploj radi majo pa častijo, od toga več nej terbej. Gda mo devetdeset lejt star, rad bi bijo, če me te tō pozoveš, dja mo pa s takšnim veseljom emo obed s tebov kak v Rimi s papežom.»

Po predgi so zbori pa verniki ta spopejvali Te Deum. Župnik je s tejm hvalo dau Baugi, ka je zadaubo osemdeset lejt, pa že petdesetšest lejt mašüva, lórinški verniki, med njimi mi, Slovenci pa za tau, ka nam je tašnoga župnika dau.

Pa tū se vrnem nazaj, zakaj smo mi, Slovenci tō tak ponosni (büszkék) na njega. Pred štirinajstimi lejtami je slovenska samouprava tak mislila, kak dobro bi bilau slovensko mešo poslušati v tau lejpoj cerkvi. S Ferinom Kranjecom sva malo s stisnenjim srcaum staupila v zakaštijo. Imre župniki sva taprajla našo prošnjo, radi bi slovensko mešo meli oktobra, večer ob šesti vōri, vküper z Madžari. On je z odprtim srcom sprejo našo prošnjo. Etak je pravo, vej je pa eden Baug, on je rad, če se slüži meša, v kakšnomkoli jeziki je boža rejč pa pesmi. S tejm je spuno, ka je napisano v cerkvi na Gorenjom Seniki »Hvalite Gospoda vsi narodi!«. Pred svetov mešov prejk tri tedne je oznanjo vernikom, ka bau slovenka meša. Kak nazaj vörjam, cerkev ja puna bila, mešo so slüžili gospaud Lojze Kozar iz Odranec, pri meši je spejvo pevski zbor z Gorenjoga Senika. Od tistoga mau smo vsakšo drugo leto meli oktobra slovensko mešo, stero je slüžo gospaud Ferenc Merkli, spej-

vo je gorenjeseniški cerkveni zbor.

Pa zdaj nazaj k svetešnjoj meši. Prvin kak bi blagoslov dobili, je danejšni župnik Henrik Glavlik vzejo v rokau mikrofona, hvalo dau Baugi, ka je njemi dau tau faro, za dar ma je dau dušni pūšeu (lelki csokrot), ka so verniki gora aldüvali za njega: približno 140 sveti meš, 80 raužni vejncov, dosta molitev, želijo ma, aj eštjak dugo ostane med nami. Potistim je v imeni cerkveni kotrig pozdravila z lejpo pesmijo (vers). Iz katoličanskega vrtca otroci pa delavci so ga pozdravili z bejlimi raužami. Predsednik slovenske samouprave se je zahvalo zatau, ka je on pomago pri tejm, ka vsako drugo leto se čüje slovenske meša v tauj cerkvi, želijo ma je še dosta zdravja pa blagoslov. Kak je skončo svoje besede predsednik samouprave in prejkdau darilo, verniki so z velikim ploskanjom cenili tau, ka nam je župnik mesto dau, aj leko puslūšamo v maternoj rejči sveto mešo.

Za darilo je daubo od nas dobro rdečo vino, unikum, pa knjige Elmozdítható gyertyatartó, stero ja napiso župnik iz Odranec, Lojze Kozar, prevedo je v madžarščino Ferenc Merkli.

Potistom ja hvalo dala direktorica katoličanske šaule, v šteroj že 20 lejt včijo mlajše, pa tau leko Imre župniki zahvalijo, on se je potrüdo za tau šaulo.

Dobili smo od župnika blagoslov, on je vse navzauče pozvau na obed. Pri obedi so verniki nared čestitali župniki, vse dobro ma želeli, pevski zbori so pa spejveli lejpe svete pesmi.

Prejk cajtn ma v imeni Slovincov, steri smo ga dosta dosta lejt leko poslūšali, gda je darüvo meše in sodelovau pri slovenski meši, želejm dobro zdravje, srečo, aj eštjak dugo lejt zlüži boga.

Če si bogaboječi, tebi je tō tam rauká, stero vsigdar leko zgrabiš, te gda si veseli, pa te tō, gda težave maš v življenji.

Jože Karba
podpredsednik
foto: István Ruzsa,
fotoreporter/Városcsop

OD SLOVENIJE...

Janša obiskal Albanijo

Premier Janez Janša se je v okviru uradnega obiska v Albaniji srečal s političnim vrhom države. Albanski premier Sali Berisha je Janši predstavil prizadevanja za pridobitev statusa kandidatke za članstvo v Evropski uniji. Poudaril je, da je konkretizacija perspektive članstva Albanije v EU najpomembnejši projekt države v tem stoletju in da si želi tudi v prihodnje podpore in izkušenj, ki jih lahko ponudi Slovenija. Sogovornika sta govorila tudi o dvostranskih odnosih, ki so brez odprtih vprašanj in z veliko priložnostmi za gospodarsko sodelovanje, še posebej na področjih energije in infrastrukture.

Najnižje je zaupanje v pravni sistem

Analiza rezultatov javnega mnenja med letoma 2002 in 2010 kaže, da je Slovenija pri zadovoljstvu in zaupanju v demokracijo, pravni sistem, parlament, vlado in politikom vselej na dnu lestvice. Malo višje je zaupanje v policijo, na sredini lestvice smo pri zadovoljstvu s šolstvom in zdravstvom, kažejo podatki Centra za raziskovanje javnega mnenja. Rezultati so plod desetletnega raziskovanja in analize rezultatov v okviru Evropske družboslovne empirične raziskave. Pri raziskavi sodelujejo nacionalne akademske raziskovalne skupine iz vseh držav članic Evropske unije, pridružujejo pa se ji tudi Rusija, Ukrajina, Hrvaška in Izrael. Na vrhu vseh lestvic so skoraj praviloma skandinavske države, države Beneluksa in Švica. Slovenija se pretežno uvršča v spodnji del vseh lestvic, najnižje je pri vprašanju zaupanja v pravni sistem, sledita ji le še Bolgarija in Ukrajina. Podobno je tudi pri vprašanju zadovoljstva z delovanjem demokracije, ko je za Slovenijo poleg Bolgarije in Ukrajine še Grčija.

Ljutomer

MIKLOŠIČEVO LETO 2013 IN 50-LETNICA GIMNAZIJE

Gimnazija Ljutomer se je že začela pripravljati na dva pomembna jubileja v letu 2013: 50-letnico svoje ustanovitve in na 200-letnico rojstva filologa, jezikoslovca

Miklošičevih dnevih zvrstilo več dogodkov. Tako so posebej za dijake predvajali film Šanghaj Marka Naberšnika in Ferija Lainščka, pripravili simpozij Zakaj

Franci Čuš je na novinarski konferenci pokazal novo zastavo in hkrati podoba gimnazije Franca Miklošiča v Ljutomeru.

Miklošičeve dneve je predstavila Irena Štuhec, županja Olga Karba je povedala, kako se bo v praznovanju vključila občina, nekaj dogodkov v jubilejnem letu je predstavil ravnatelj Zvonko Kustec, odkupljeno zapuščino filologa, jezikoslovca in slavista Franca Milošiča je predstavil direktor Pokrajinskega arhiva Maribor Ivan Prah, z novo celostno podobo pa je zbrane seznanila oblikovalka Monika Lovšče.

in slavista Franca Miklošiča, po katerem je šola poimenovana. Uvod in dogajanje in praznovanja so Miklošičevi dnevi – Jezik v stiku, ki so jih začeli z novinarsko

so mladi radi v stiku? O neomejenih možnostih jezika oziroma jezikov in končali v Svetem Juriju ob Ščavnici s pogovorom na temo Slovenska kmečka kultura.

V rojstni hiši Franca Miklošiča na Radomerščaku je zdaj le nekaj del, ki spominjajo na življenje uglednega filologa, jezikoslovca in slavista, želja ob 200-letnici rojstva pa je, da bi tu postavili stalno razstavo iz dela zapuščine.

konferenco in literarno-humanističnim večerom Ljudstvo lunja z gostom, avtorjem istoimenskega romana Vladom Žabotom. Kulturno-umetniška skupina je predstavila del romana, katerega dogajanje sega več tisoč let v preteklost. Sicer pa se je na 9.

Irena Štuhec, slavistka, ki skupaj s sodelavci pripravlja program, je v zloženko zapisala: »Tradicionalni Miklošičevi dnevi ohranjajo spomin na jezikoslovca Franca Miklošiča, po katerem se imenuje naša gimnazija, prikazujejo ustvarjalnost mla-

Tau je za nas, slovenske penzioniste

Slovenčarski pa varaški slovenski penzionisti so si 27. novembra pa najšli dobro priliko, aj so malo pa leko med seov. No, nej samo tak nazlūk! Vküper so se dobili z namenom, aj zvöjn lejpi spominov na svojo mladost leko gora držijo eno izmed naši indašnji paverski šeg. Kata Nemet v Slovenskoj vesi je hvalo pa pohvalo vrejdna, ka se je zdaj, geseni že od drüdjnin potröjdila sprajti držino, stera nam je omogaučila, ka pa leko vküp pridemo pri nji. Baugi hvala, ka vert Feri Dančec samo iz olöjpani gušćic vönapravanomi olaji vör-dja, zatau pauvata eške itak té tikvi s svojo ženauv Irinkov. Kelko spominov, hecov, lejpi naut se je leko čülo v tau karažnoj družbi, v stero je vsakši z dobre vole na prvo rejč prišo. Eške zdaj vidim tiste flajsne roke, mam v vüji tisto žubore-nje, v lampaj pa žma tisti dobri žetovi makovi pogač vertinje pa raji pogač Kate. Baug plati vertinji, ka nam je privolila tau delo pa nas s Katov vred tak lepau gora prijala.

Klara Fodor

dih, opozarjajo na občutljiva in zanimiva vprašanja preteklosti, sedanosti, usmerjajo nas v prihodnost, krepijo medkulturni dialog, nadgrajujejo znanje materinščine...«

Franc Čuš, ki koordinira priprave na slovesnosti v letu 2013, je na novinarski konferenci poudaril, da ustanovitev gimnazije v Ljutomeru pred petdesetimi leti ni bilo naključno dejanje, ampak so pobudniki imeli jasno vizijo o pomenu izobraževalne ustanove v Prlekiji. Zdaj gimnazijo, ki po sedanjih kriterijih spada med najuspešnejše v Sloveniji, obiskujejo mladi iz Prlekije in Prekmurja. V dogodkih ob obletnici, osrednja slovesnost bo 30. avgusta 2013, bo več sodelujočih, tako mariborska Filozofska fakulteta, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Prleško društvo generala Rudolfa Maistra in drugi. Pripravljajo jubilejno monografijo in dva dokumentarna filma: o 50-letnici gimnazije in 200-letnici jezikoslovca Franca Miklošiča. Izdali bodo tudi antologijo dijaške poezije s sodelovanjem sedanjih

in nekdanjih dijakov in pripravili simpozij na temo Miklošič in njegov čas. Predvideno je tudi srečanje gimnazij iz Varaždina, Gradca in Dunaja, kjer je živel in deloval Franc Miklošič.

V praznovanje se bo vključila tudi ljutomerska občina, ki je predlagala, da bi bilo 2013 Miklošičevo leto v Sloveniji, vendar ji je ministrstvo za kulturo in šolstvo odgovorilo, da naj bodo zaradi varčevanja prireditve na lokalni oziroma regionalni ravni, ker država nima denarja za financiranje. Mariborska Filozofska fakulteta pripravlja mednarodni simpozij o Francu Miklošiču, Pokrajinski arhiv Maribor pa je odkupil del zapuščine uglednega jezikoslovca, ki bo prvič predstavljena na posebni razstavi. Ravnatelj Zvonko Kustec je povedal, da so se ob jubileju odločili za novo, sodobno celostno podobo gimnazije in da želijo v obnovljeni domačiji Franca Miklošiča na Radomerščaku postaviti stalno razstavo o življenju in delu filologa, jezikoslovca in slavista.

E. Ružič

Če človek več želej, te bola težko živé

Tibor Wachter z Varaša so že več lejt v penziji, ka se njim fejst vidi, zato ka v cejlom življenji so tak dosta delali, zdaj bar leko malo počivajo. Predpodnevom so sami doma, zato ka žena pa mlajši delajo, dapa zadvečerek je cejla družina vküper, najbola pa v soboto pa v nedelo. Lejpo veliko ižo majo, ka se že audelič vidi. Kak gora po stumbaj dem, tam eden maček sedi, pa kak če bi samo name čako, nutra me sprvaja. Tibor v künji sedijo pri stauli pa ranč novine Vas Népe šteje.

- *Ka dobroga pišejo novine, je začnem spitavati.*

»Nika dobroga nega, vsigdar bola slabše de, tak vögleda. Cejne od dneva do dneva zdigajo, ne vejm, kak de lüstvo tak leko živelo. Sploj pa tisti, šteri so v varaši, steri vse küpti morajo, steri doma nika ne morejo pripauvati.«

- *Vi ste tö v Varaš prišli z Gorejnjoga Senika, nej se je vam tam vidlo ali zaka?*

»Ge sem na Seniki spodkar na taum tali biu doma, ka se Békaváros zové.«

- *Zaka se tisti tau tak zové, ka Békaváros?*

»Tau ge ne vejm, pa tau tö nej, zaka so vogrsko ime dali, zaka nej slovensko. Dapa tašo se najde na Vogrskom tö, če gledamo Višegrad, te bi tau tak se moglo zvati po madžarskom, ka fellegvár. Ge sem na tejm že dosta brodo, ka zaka je tau tak. Ge sem v Varaš po dve leti nutprišo, ka sem se oženo sedemdesetštrtoga. V židanoj fabriki sem delo pa sem si tak mislo, ka baukše baude nam, če smo v Varaši. Ovak pa ka bi bilau te, če bi vsakši tam na Seniki austo, te bi nas več tam bilau, kelko bi mesto meli.«

- *Zaka ste ranč tü zidali, kak je paut Kilián?*

»Zato, ka te je ranč tü bila na odajo parcela, pa so go nej tak

drago odavali.«

- *Težko je bilau tistoga reda zidati?*

»Gnesden je dosta bola težko zidati, kak gda smo mi zidali. Mi smo nika pejnez nej gor-

vzeli od banke, zato ka tak smo zidali, kak smo meli peneze. Dvej lejta je tašlau, dočas smo se leko sé spakivali, pa te smo tö samo telko pejnez gorvzeli, ka smo omare pa tašo poküpli.«

- *Gda ste začnili v židanoj fabriki delati?*

»Šestdesetdevetoga leta gda sem dojaslüzžo sodaško.«

- *Gde ste bili sodak?*

»V več mejstaj sem biu, najprvin v Kisbéri, tau je v županiji Győr-Moson-Sopron, potistim v Pilisi, od tistec so nas pa na drugi kraj rosaga pelali, v Záhony.«

- *Ka ste vi v Záhonyi delali, na mejo ste mogli skrb meti?*

»Nej, mi smo vse tiste bagaune prejkpakivali, šteri so z Rusuškoga prišli, zato ka tam je bola šurša štrejka bila kak pri nas, pa cug je tadala nej mogo pelati.«

- *Ka vse ste mogli prejkpakivati?*

»Vse fele, največkrat ciment, ploke, cukar, rozine iz Kaukazuša pa konje. Konje je nej bilau leko delo prejksprajti z ed-

noga bagauna v drügoga, pa sprvoga smo se bojali fejst od tauga, kak de šlau. Pa če tak gledamo, tau je nabesko nvarno bilau. Med tiste divge konje titi, štere so že več dni

vozili v tistom vauskom bagauni. Tam nam je eden človek pravo, najprvin aj je napojimo pa te se že pomirijo. Tak bilau, gda so vodau spili, lepau smo je prejkzagnali pa nikoma nika so nej djali.«

- *Te je dobro bilau, gda ste cukar pa rozine pakivali, nej?*

»Pa vejš, ka je dobro bilau, če se je kakšni žakeu raztrgo, tistoga smo mi včasín spakivali.«

- *Te je vejn najbola üše cement bilau pakivati, ka je fejst žmeten.*

»Nej je tak težko bilau, zato ka smo meli tiste talige na dve kolaj, kama smo nagnauk dvanajset žaklov gordjali, pa tau je eden tavlejko. Bilau je tak, ka eden cug je več kak tresti bagaunov privlejko, pa tau smo vse mi mogli dola-spakivati.«

- *Kelko vas je tam pakivalo?*

»Tam so civilge tö delali, z njimi vret nas je tam več stau delalo, ovak bi tau nej ladali vösklasti.«

- *Kak dolgo ste vi sodak bili?*

»Skur dve leti, dapa tau nej dosta, zato ka tej Rusi, šteri so pri nas bili, pet lejt so slüzili.«

- *Gda ste sodaško dolazaslüzžili, te ste v židano fabriko šli delat, vi kak moški ka za dela ste meli tam?*

»Rezervne dele smo redli, če se je kakšni mašin pokvaro v židanoj fabriki. Ge sem strugar biu, dapa če je trbelo, delo sem ka koli. Cejlak do

devetdesetprvoga leta sem tam delo, gda so zaprli vrata židane fabrike, potistim sem k Steiner&Sturmi üšo pa cejlak do penzije sem tam že vöpo-tegno.«

- *Tak ka zdaj že mirno živate, sploj pa predpodnevom, gda ste sami doma zato, ka žena pa mlajši delajo. Dobro bi bilau, tak mislim, še dolgo lejt tabiti. Dapa ka mislite vi od maja koledara, gde tau pišejo, ka zdaj decembra de konec sveta?*

»Tau so že prajli na leto 1960, pa vidiš svejt še itak stoji, tak ka ge v tejm nika ne vörvam. Ge sir tak pravim, ka sem ge gnes podjo, za tisto drügi den vejm povedati, če je mena dobro spadnilo ali nej, tak sem ge s tejm.«

- *Kakšno gesti mate vi najbola radi?*

»Ge vse pogejn, samo aj pet dni mi nej trbej vsigdar (t)isto gesti, tau edno ne maram, ovak sem sploj nej aklavi.«

- *Tau je vejn zato, ka prvin nej bilau, pa vse ste pogeli, ka so mati pred vas djali, nej?*

»Prvin je mesau rejdko bilau, vsefele smo geli. Mi smo se že te veselili, če je bilau kaj za gesti, nej ka bi parbiral, kak gnesden mladina dela.«

- *Ka povejte k taumi, ka tristau forintov baudejo krumplinge?*

»Tau namé trno ne briga, zato ka nam ka trbej, tisto smo mi pripauvali.«

- *Pomalek je konec leta, pa tašoga reda človek si malo nazaj misli, dapa gleda naprej tö, ka čakate vi od drügoga leta?*

»Če človek več želej, te bola žmetno žive, tak ka ge nika ejkstra želje nejmam, samo telko, aj zdravje mam. Če neta ma nauga pa glava bolejlje, te sem ge že zadovoljen.«

Karči Holec

... DO MADŽARSKE

Parlament sprejel zakon o predhodni registraciji

Kljub močnemu opozicijskemu nasprotovanju je parlament prejšnji ponedeljek sprejel zakon o volilnem postopku, ki med drugim vsebuje tudi obvezno predhodno registracijo. Na poimenskem glasovanju so glasovali le poslanci dveh vladnih strank, FIDESZ-a in Krščanskih demokratov. Kljub predhodnim obljubam notarjem občin ne bo obvezno obiskati državljanov, da bi jih seznanili s potekom registracije. Občane bo o registraciji obvestila Nacionalna volilna pisarna. Volivci, ki imajo naslov na Madžarskem, se bodo lahko registrirali le osebno na občinah ali po elektronski poti. Izjema so le invalidi, ki se lahko registrirajo tudi doma. Spremenjeni so tudi predpisi volilne kampanje. Osnutek zakona je prvotno dovoljeval volilno oglaševanje le v javnih medijih, prepoved je veljala tako za komercialne televizije in radie kot tudi za internetne portale. Končna verzija dovoljuje politične oglase ob tiskanih medijih tudi na internetnih portalih.

Negativni rekordi glede števila rojstev

Na Madžarskem se še nikoli ni rodilo tako malo otrok kot leta 2011, je povedal na skupni konferenci Centralnega statističnega urada in Madžarske akademije znanosti demograf Ferenc Kamarás in dodal, da še nikoli ni rodilo tako malo žensk med 20. in 30. letom kot lani. Leta 2011 se je rodilo 88.050 otrok, umrlo je 128.700 ljudi. Če te podatke primerjamo s podatki iz leta 1970, ko se je rodilo 151.819 otrok, lahko ugotovimo, da se je v slabih štiridesetih letih število rojstev skoraj prepolovilo. V veliki meri pa je naraslo število otrok, ki so se rodili izven zakona. Leta 1990 se je le 16 odstotkov otrok rodilo kot nezakonskih ali v izvenzakonski skupnosti, leta 2011 že 42 odstotkov otrok. Če se bodo trendi tako nadaljevali, se bo rodilo leta 2021 le 72 tisoč otrok in bo 40 odstotkov žensk, rojenih leta 1985 brez otrok, so ugotavljali strokovnjaki.

Aktivno pa veselo življenje Drštva porabski slovenski penzionistov

Porabski slovenski penzionisti so se na svojo zadnjo letošnje srečanje vküper dobili 17. novembra zadvečerek v lejpom številu, kak vsakšo leto. Glaven program zadnjoga srečanja je že par lejt cerkveni, zatok ka so že na pragi velki svetki. Svetešnje slovensko mešo v Monoštri nam omogauči Slovenska narodnostna samouprava Monošter-Slovenska ves, za koj hvala lejpa predsednici Eriki Köleš pa Iluški Bartakovič. Pri svetešnji slovenskoj meši smo si vsi leko očistili svojo djšo, Baugi hvalo dali, ka nas je cejlo leto lepau čuvo, brano. Mešo so darüvali generalni vikar (püspöki helynök) pri soboški škofiji Franc Režonja, kak že telkokrat v peti lejtaj, zakoj smo njim posaba preveč hvaležni vsi vernicke našoga drštva. Po meši je rejč pa cejlo brigo

letošnje delo drštva. Štiri velke programe so meli, kak velki fašenek za cejli Varaš, tau je našo drštvo fejs ijrašnje djalo v Monoštri, prauška pa izlet v

Predsednica društva Elvira Mešič

Prekmurje, gledališki zadvečerek s piknikom na Dolejnjom Seniki pa srečanje na konci leta v Monoštri. Menši programi, stere so vküp napelali člani predsedstva s pomočtjauv domanji vertinj pa vertov. Tau so, trgatev v Varaši, kukarco so

najbola aktivno z DU Murska Sobota, zvjön nji ranč s tašnim veseldjom z DU Puconci pa Šalovci-Hodoš. Domanje indašnje meštrije so meli vöpostavlene v Slovenj Gradci, v Ljubljani s pomočtjauv DU Puconci pa v Cankovi s Slovensko zvezov. Margita Korpič, stera vodi cejlo gazdüvanja drštva, se je ranč tak precizno pripravila, ta je prajla konkretno, kelko pejnaz so dobijli od Urada za Slovence iz Slovenije, od Slovenske zveze, stera njim je najvejša pomauč od začetka mau, kelko so dobili od ene dobre dšue v Porabji, kelko pejnaz so plačali nota lidge za članarino, ali vcuj na prauško. Pa tau ranč tak, kelko so pocerali pa na koj vse na enom-enom programi pa na drügo potrejnost. Pejnaze iz Slovenije so prosili pa dobijli za računalnik, fotoapar, pautne ceringe pa gvant za tri ženske pri folklorni skupini Slovenske zveze. Tau se mora vedeti, ka pejnaze iz natečajov samo na tisto leko poceramo, na koj dobijmo. Leto gazdüvanja se leko zapre samo po konca leta, zatau je prajla Margita, ka vse informacije za cejlo leto od gazdüvanja leko ta povej pa njim vö dá drügo leto na prvom srečanju, na občnom zbori.

Predsednica Elvira je po tejm na znanje dala plane programov, stere so si zgončali na djilejši s predsedstvom (elnökség). Občni zbor, gda se oceni letno delo pa se na znanje da gazdüvanja, de po tejm furt na začetki leta v februaru. Do tejsa mau smo meli štiri velke programe za cejlo drštvo, v zadnji lejtaj so en tau ceringe tej programov že redno prej vzeli sami lidge. S tejm, ka je pejnaz že letos menja, ceringa pa se redno zdigava pa de se eške bole, si morajo ovak zmišlavati. Vüpajo, ka telko pejnaz vküp leko spravijo, ka tri programe vö leko spela, štirtoga pa morajo vcejlak na svojo ceringo. Predsednica bi letos na eno dougo lejpo paut rada pelala penzioniste, ka je nej mali pejnaz. Na tau paut v Slovenijo samo tisti leko dé, steri si leko privaušči tau ceringo pa má zatau zdravdje. Lidge

so že na prvo paut dobro vzeli, so porazmeli, vej pa vsi v enom sveti živemo. Ona bi trno rada bila, če bi nas vse več leko šlau, zatau prosi svoje lidi, aj si vsak-

per pridejo na vsakši program. Po tejm je pozdravila z lejpimi rečami, dobrimi želenji člane, steri so v najlepši lejtaj, najbolje vredni vse poštenje, dobra

V programi so gorstapile ženske iz Varaša pa Števanovec

ši že zdaj začne na tau šparati, kak je tau mogauče. Za drüge programe bi meli fašenek z občnim zborom, poletni program na Dolejnjom Seniki pa srečanje na konci leta. Dosta pitanja je eške, zatau de predsedstvo na svojom djilejši eške redno zmišlaval, aj končne plane programov na znanje leko dá na velkom djilejši, gda se vsakši leko odlauči, ta povej svoje mišljenje tü, ka bi rad. Predsednica je djilejš zaprla s

želja, vsi vküper pa z nautov Kelko kaplic, telko lejt. Na mesto planiranoga adventnoga koncerta števanovski pa varaški žensk so nam redno lepau pripravljeni koncert dale z domanjimi lejpimi nautami, steroga so zaprle s cerkvenimi pesmimi. Predsednica je bila zadovolna, ka je lüstvo lepau vözdržalo, kak se tau šika, posaba hvala, za lejpi program žensk pod vodstvom mentorice, pa steri so svoje mišljenje

Člani društva na velkom djilejši (občnom zbori), v prvoj redej gostje iz Sobote pa Šalovec.

prejk vzela predsednica drštva Elvira Mešič. Po pozdravi penzionistov, posaba gostov pod vodstvom Estere Pleša (DU Murska Sobota), predsednika Rudija Sveteca (DU Šalovci-Hodoš) pa predsednika glavnoga sponzora drštva Jožeta Hirnoka, je veltji djilejš prišo na red. Predsednica Elvira je najprvim trno lepau, razmejno ocenila

brali v Traušči pa Slovenskoj vesi, goščice so lüпали v Trauščaj (pa zdaj že v Slovenskoj vesi tü), na Državnem srečanju Slovincov so si poglednili sondački muzej v števanovci, meli so gastronske delavnice, redno so odli na programe razni organizacij, večkrat so se srečali med seov s partnerskimi drštvi iz Prekmurja, najbola duže pa

V restavraciji je bilau trno veselo

tejm, ka se trno lepau zahvalila vsakšoma, sto je kaj včino s pejnazi, z delom, s programi ali na kakšnokoli drügo formo pomagat letno delo, življenje drštva, posaba Sloveniji, Slovenskoj zvezi pa predsedstvi drštva, stero največ trüdiv má. Vsejm lidam pa je zatau hvaležna, ka vzemejo pozvanja pa lepau vkü-

ta prajli, s tejm pomagali delo predsedstva. Za zaklüček je pozvala vse navzauče na veselico, pogostitev, gda vsi z velikim veseldjom, z lejpimi mišljenji leko slobaud vzememo, vse dobro zaželejmo enomi drügom za velke svetke pa nauvo leto. Njena želja so pa s srca, » Mir, vino, pšenico pa trno dobro zdravdje«.

PRIPOVEJSTI VESELOGA FUDAŠA

Skur niške je nej vedo, kak se zové. Vsikši pa ga je pozno. Skur niške je nej vedo, kelko je star. Vsikši je samo vedo, ka je na toum svejti. Skur niške je nej sejdo, gda je svoje fude raznok potegno. Skur niške je nej vedo, kak dolgo že igra. Niške pa je nej sneni grato, gda je začno pripovejdati svoje prpovejsti. Leko, ka so se za istino zgodile, leko pa, ka nej. Depa, vsigdar ostanejo prpovejsti veseloga fudaša.

Nouri koncert

Veseli fudaš je zgotouvo svoje delo. Skur pou nou-či je mej vlejko, zdaj si je sladko trüden dola vseu. Edni lidgé so eške nej pa nej škeli domou titi. Un pa je sejdo, pomalek djo, ka so njemo dali pa si že brodo od spanja. Eške bi si tada-le tak brodo, če bi si edni lidgé nej za njegvi sto dola vsejli.

»Če ste lačni, ge vam tou tadam, depa, kuman za mene de zavolé,« se je šalo z njimi pa pomalek djo tadale.

»Nej, nejsmo zavolo gestija prišli. Zavolo tvoje muzike smo prišli,« je začnola edna ženska. »Plesali smo, pa malo sejdlj, pa znouva

plesali pa se zgučavali tö. Tak smo se pitali, če ti na koncertaj tö igraš.«

»Ja, ranč tak. Tou tvoje igranje ne more biti samo za gostüvanja pa za veselice, kak je gnes bilou. Tak smo si prajli pa te zdaj tou spita-vamo,« je pravo eden mo-žakar, leko ka od ženske mouž.

Veseli fudaš ji je gledo, zmejs pa do kraja pojo. Po tejm si je noge pa roke vöftegno. Na, za tejm pa je začno pripovejdati.

»Ka bi nej. Emo sam ge koncert tö Tou je biu kon-cert, ka ga nega, takši koncert. Depa, morate me dobro poslušati, ka te raz-meli. Zatoga volo, ka takši

koncert ne more biti vsikši den. Leko je samo gnouk na mejsec. Tou pa zatoga volo, ka mora biti pun mej-sec. Biu je najbole pun mej-sec. Tak je sveklou bilou, ka sam spati nej mogo.«

»Vej pa nam od koncerta gučiš, ka nej?« ga je dola stavo drugi možakar.

Veseli fudaš se nej svado, samo ga je tak malo bole veselo čemerasto pogledno. Tak ga je pogledno pa gučo tadale: »Sam povedo, po-slušati trbej, nej pa spitava-ti. Po tejm te vse vedli. Kak sam pravo, nejsam mogo spati, takša sveklina je bila vnoči. Pa nej samo zavolo svekline. Nejsam spati mogo zatoga volo tö nej,

ka so psouvge tulili ta gor na pun mejsec. Takšo sam eške nej čüu. Mečem se po posteli es pa ta pa ne vejm, ka aj naredim. Pa samo nagnouk mi na pamet spad-ne. Oblečem se pa si fude naprej vzemem. Dem tavö. Psouvge eške bole na glas lajajo. Pomalek potegnem prvo nouto, vcejlak nara-ji jo potegnem. Ja, dobro se čüje! Po tejm potegnem skur kak kakši pes. Poteg-nem najbole krepko, psouv-ge eške bole. Malo smo se eške tak šli, že brž po tejm smo vküper muziko delali. Boug moj, gvüšno tri vöre smo takši koncert meli, ka takše je eške nin nej bilou. Kak sam ge nouto vlejko,

tak so uni kcuje tulili. Vsi so v eno dali, kak kakši zbor.

»Kak povejdano, za tri vöre smo enjali. Ge zmantrani od koncerta, uni eške bole. Na, bar tak si brodim. Za-toga volo, ka po tejm se je eden več nej zglaso. Ja, tou je biu rejsan nouri kon-cert.«

»Dobro, tou je bole za šalo. Mi smo brodili od koncer-ta, ka vas dosta lidi pride poslušat,« se je znouva žen-ska zglasila.

»Vej pa je mene pa pse čüjla naša pa eške sousednja ves. Vejte, kelko lidi je tou gé?« se je smedjau Veseli fudaš pa že pomalek šou domou.

Miki Roš

24. oktobra je monoštrska gimnazija spet organizirala ples ob Katarininem dnevu. To je že tradicionalno na naši šoli. Denar, ki ga dobijo za vstopnice in srečelov, namenijo za nagrade uspešnim dijakom ob koncu šolskega leta. Ta večer je igrala skupina Albatrosz.

DUO Fodor je nota leko pokazo dveje svoji kratki igri, Na Triglavi pa igro Čisto pa zamazano na velko zadovolstvo članov kulturnoga društva Ceker v Fokovci, zakoj se trno lepau zahvali predsednici Korneliji Kianec. Duo je bijo fejs srečen zatau tii, ka je s Triglava že kak Trio leko prišo nazaj.

6.05 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 MARTINA IN PTIČJE STRAŠILO, ODDAJA ZA OTROKE, 10.20 BISEROGORA, LUTK. NAN., 10.35 PROFESOR PUSTOLOVEC, IGR. NAN., 10.55 FIRBCOLOG: O SURIKATAH, PLIJEJU IN SMUČEH, ODDAJA ZA OTROKE, 11.20 V DOTIKU Z VODO, AVSTRAL-NEMŠ. NAN., 12.00 POROČILA, 12.05 SVETO IN SVET: SV. MIKLAVŽ, 13.00 PRVI DNEVNİK, 13.30 POGLEDI SLOVENIJE, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI – HIDAK, 15.50 ALEKS V ŽIVALSKEM KRALJESTVU, RIS., 15.55 POLICAJ ČRT, RIS., 16.05 MLADI LEONARDO, ANG. NAD., 16.45 DOBRA URA Z AKIJEM, 17.00 POROČILA, 17.15 DOBRA URA Z AKIJEM, 18.00 INFODROM, 18.05 RAZRED ZASE, MOZAICNA ODDAJA ZA MLADJE, 18.30 GOZDNA DRUŠČINA, RISANKA, 18.45 DOBRA URA Z AKIJEM, 19.30 SLOVENSKA KRONIKA, 20.00 NA ZDRAVJE!, 21.30 NA LEPŠE, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 POLNOČNI KLUB, 0.15 DNEVNİK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.05 DNEVNİK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.30 INFOKANAL.

PETEK, 07.12.2012, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OPI, 7.55 OTROŠKI INFOKANAL, 8.50 INFODROM, 9.00 DOBRA URA, 10.25 ALPSKO SMUČANJE, SV. POKAL: KOMBINACIJA (Ž), 1. VOŽNJA, PRENOS IZ ST. MORITZA, 11.25 BIATLON: SVETOVNI POKAL: SPRINT (M), 13.25 ALPSKO SMUČANJE, SV. POKAL: KOMBINACIJA (Ž), 2. VOŽNJA, 14.25 BIATLON: SVETOVNI POKAL: SPRINT (Ž), 16.00 RAD IGRAM NOGOMET, 16.30 NOGOMET: EVROPSKA LIGA, 17.25 ALPSKO SMUČANJE, SV. POKAL: KOMBINACIJA (Ž), 18.05 BIATLON: SVETOVNI POKAL: SPRINT (M), 20.00 KDO JE POTOPIB BISMARCKA, DOK. ODD., 20.50 STARŠI V MANJŠINI, ANG. NAN., 21.20 SCOTT IN BAILEY, ANG. NAD., 22.10 PREROK, KOPRODUKCIJSKI FILM, 0.45 KLANJICA, KOPRODUKCIJSKI FILM, 2.35 ZABAVNI INFOKANAL.

SOBOTA, 08.12.2012, I. SPORED TVS

6.00 KULTURA, 6.10 ODMEVI, 7.00 BINE, ODDAJA ZA GLUHONEME, 7.20 ALI ME POZNAŠ: JAZ SEM MIRAZ, ODDAJA ZA GLUHONEME, 7.25 RADOVEDNI TAČEK, ODDAJA ZA OTROKE, 7.40 BIBA SE GIBA, RIS., 8.00 ŽIVALI IZ KOCK, POUČNA ODDAJA, 8.05 STUDIO KRIŠKRAŠ, 8.20 KULTURNI BRLOG, 8.25 KASPER, ODDAJA ZA OTROKE, 8.30 ČAROBNE ROKE, ODDAJA ZA OTROKE, 8.35 RIBIČ PEPE, NANIZANKA ZA OTROKE, 8.55 FIRBCOLOG, ODDAJA ZA OTROKE, 9.20 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 10.05 OR SE BOJI KLOVNOV, DOK. FILM, 10.20 POLNA HIŠA ŽIVALI, NEMŠ. NAN., 10.50 VLOMILCI DELAJO POLETI, DRUŽ. NAD., 11.30 HIŠA PRAVLJIC, KOPRODUKCIJSKI FILM, 13.00 PRVI DNEVNİK, 13.25 TEDNIK, 14.20 ALPE-DONAVA-JADRAN, 14.50 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 15.20 NA VRTU, 15.45 VILLAĖ FOLK - LJUDJE PODEŽELJA, 16.00 NOVE OBLIKE TURIZMA, DOK. ODD., 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 SOBOTNO POPOLDNE, 18.35 OZARE, 18.40 PRI SLONOVH, RIS., 19.00 DNEVNİK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 20.00 MOJA SLOVENIJA, DRUŽINSKI KVIZ, 21.35 ISKANJE AMANDE, AM. FILM, 23.15 POROČILA, 23.45 MARIBOR 2012, EVROPSKA PRESTOLNICA KULTURE, 0.00 OGLAŠEVALCI, AM. NAD., 0.55 NOVE OBLIKE TURIZMA, DOK. ODD., 1.45 OZARE, DNEVNİK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 2.40 DNEVNİK SLOVENCEV V ITALIJI, 3.05 INFOKANAL.

SOBOTA, 08.12.2012, II. SPORED TVS

6.30 SKOZI ČAS, 6.40 SLOVENC V ITALIJI, 7.10 POSEBNA PONUDBA, 7.30 POGLEDI SLOVENIJE, 8.55 NORDIJSKO SMUČANJE, SV. POKAL, 9.55 ALPSKO SMUČANJE, SV. POKAL, 13.50 BIATLON: SV. POKAL, 15.55 NORDIJSKO SMUČANJE, SV. POKAL, 17.55 BILO JE ..., 19.10 NORDIJSKO SMUČANJE, SV. POKAL, 20.40 PLEČE, SCENSKI KONCERT V 14 SLIKAH, 22.25 ARITMIJA, 22.55 SOBOTNA GLASBENA NOČ, 23.50 BLEŠČICA, ODDAJA O MODI, 0.20 NA LEPŠE, 0.40 BRANE RONČEL IZZA ODRA, 2.00 ZABAVNI INFOKANAL.

NEDELJA, 09.12.2012, I. SPORED TVS

6.30 MARIBOR 2012, EVROPSKA PRESTOLNICA KULTURE, 7.00 ŽIV ŽAV, 10.25 POLNA HIŠA ŽIVALI, NEMŠ. NAN., 10.50 PRISLUHNIHO TIŠINI, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVNALNA ODDAJA, 11.20 OZARE, 11.30 OBZORJA DUHA: MARIJA, 12.00 LJUDJE IN ZEMlja, 13.00 PRVI DNEVNİK, 13.25 NA ZDRAVJE!, 15.20 GIANNI IN ŽENŠKE, IT. FILM, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 SODOBNA DRUŽINA, AM. NAD., 17.40 UGANI, KDO PRIDE NA VEČERJO, 18.40 PRIHAJA NODI, RIS., 19.00 DNEVNİK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 20.05 TITO, ZADNJE PRIČE OPOROKE, DOK. SER., 21.05 INTERVJU, 22.00 ZAPELJEVANJE POGLEDA, DOK. SER., 22.35 POROČILA, 23.15 SINOV ANARHIJE, AM. NAD., 0.05 ALPE-DONAVA-JADRAN, 0.35 DNEVNİK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 1.25 DNEVNİK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.50 INFOKANAL.

NEDELJA, 09.12.2012, II. SPORED TVS

7.10 SKOZI ČAS, 7.20 GLOBUS, 7.50 TURBULENCA, 8.20 MINUTE ZA ..., 8.55 RAD IGRAM NOGOMET, 9.25 ALPSKO SMUČANJE, SVETOVNI POKAL, 11.10 BIATLON: SVETOVNI POKAL, 12.45 ALPSKO SMUČANJE, SVETOVNI POKAL, 12.55 NORDIJSKO SMUČANJE, SVETOVNI POKAL, 13.25 ALPSKO SMUČANJE, SVETOVNI POKAL, 15.20 ALPE-DONAVA JADRAN, 15.50 NORDIJSKO SMUČANJE, SVETOVNI POKAL, 16.25 ŠPORTNI IZZIV, 16.55 NOGOMET: EVROPSKA LIGA, MARIBOR : LAZIO, 18.45 NOGOMET: FIFA MAGAZIN, 19.15 SLOVENC PO SVETU: 26. FOLKLORIJADA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV V NEMČIJI, 19.50 ŽREBANJE LOTA, 20.00 BOJAN ADAMIČ - POKLON MOJSTRU: KONCERT OB ODPRTJU 27. SLOVENSkih GLASBENIH DNI: BIG BAND IN SIMFONIČNI ORKESTER RTVS Z GOSTI, DIRIGENT ŽARE PRINCIC, 20.55 CITY FOLK - LJUDJE EVROPSKIH MEST, DOK. SER., 21.25 V VEČNOST, DOK. ODD., 22.40 FRANČEK IN OTILJA, DOK. FILM, 22.55 BOŽJI OTROCI, DOKUMENTARNI FILM, 23.10 ZABAVNI INFOKANAL.

PONEDELJEK, 10.12.2012, I. SPORED TVS

6.20 UTRIP, 6.35 ZRCALO TEDNA, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 MIHEC IN MAJA, OTR. NAN., 10.20 IZ POPOTNE TORBE: VRTNI SAFARI, ODDAJA ZA OTROKE, 10.40 RADOVEDNI TAČEK, POUČNA ODDAJA, 10.50 DOMA, DOK. FILM, 11.05 ANICA, OTR. NAN., 11.30 SPREHODI V NARAVO, POUČNA ODDAJA, 12.00 POROČILA, 12.05 LJUDJE IN ZEMlja, ODDAJA TV MARIBOR, 13.00 PRVI DNEVNİK, 13.30 POLNOČNI KLUB, 14.40 MARIBOR 2012, EVROPSKA PRESTOLNICA KULTURE, 15.00 POROČILA, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.45 BALI, RIS., 16.00 ŽAMETEK, RIS., 16.10 STUDIO KRIŠKRAŠ, ODDAJA ZA OTROKE, 16.35 KULTURNI BRLOG,

16.45 DOBRA URA, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 DOBRA URA, 18.00 INFODROM, 18.05 DOBRA URA, 18.35 FRANČEK, RIS., 18.45 DOBRA URA, 19.00 DNEVNİK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 TEDNIK, 21.00 STUDIO CITY, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 UMETNOST IGRE, 23.35 KNJIGA MENE BRIGA, 23.55 SLOVENSKA JAZZ SCENA, 0.30 DUHOVNI UTRIP, 0.40 DNEVNİK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.30 DNEVNİK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.00 INFOKANAL.

PONEDELJEK, 10.12.2012, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OPI, 8.00 OTROŠKI INFOKANAL, 8.50 INFODROM, 9.00 ZABAVNI INFOKANAL, 10.20 DOBRA URA, 11.45 DOBRO JUTRO, 14.10 INTERVJU: JOŽE KOZINA, 15.05 KDO JE POTOPIB BISMARCKA, DOK. ODD., 16.15 NOVE OBLIKE TURIZMA, DOK. ODD., 17.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 17.40 PRAVA IDEJA!, 18.10 TO BO MOJ POKLIC, DOK. SER., 18.40 MOZARTINA - PREOBRAZBA, MATE BEKAVAC IN SIMFONIKI RTV SLOVENIJA, 19.50 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 20.00 NA UTRIP SRCA, 20.00 55 LET OTROŠKEGA IN MLADINSKEGA ZBORA RTVS: NAŠA ČETICA KOKAKA, DOK. ODD., 20.50 NAVDIH KLASIKE, 21.00 RASPUTIN, FR-RUS. FILM, 22.45 KIFELJC, FR. SER., 0.45 ZABAVNI INFOKANAL.

TOREK, 11.12.2012, I. SPORED TVS

6.05 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 STUDIO KRIŠKRAŠ: ZABAVA V PIŽAMAH, ODDAJA ZA OTROKE, 10.35 KULTURNI BRLOG, 10.40 ALI ME POZNAŠ: JAZ SEM KOPRIVAR, POUČNA NANIZANKA, 10.45 BINE: LUTKOVA PREDSTAVA, 11.05 DEČEK S KAČO IN GRAD IZ PESKA, KRATKI FILM, 11.20 TOTALNA RAZPRODAJA, HUM. NAN., 12.00 POROČILA, 12.20 UMETNOST IGRE, 13.00 PRVI DNEVNİK, 13.30 STUDIO CITY, 14.20 OBZORJA DUHA, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 ALEKS V VODI, RIS., 15.50 METKA IN ZVERINKO ZVER, RIS., 16.00 TEO, RIS., 16.10 PUJSA PEPA, RIS., 16.15 RIBIČ PEPE, POUČNA NANIZANKA ZA OTROKE, 16.45 DOBRA URA, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 DOBRA URA, 18.00 INFODROM, 18.05 DOBRA URA, 18.30 ŽANOV SVET, RIS., 18.40 DOBRA URA, 19.00 DNEVNİK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 ODKRITO, 21.00 SLOVENC ONKRAJ ATLANTIKA, DOK. FILM, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 GLOBUS, 23.35 NORMANI: MOŽJE S SEVERA, DOK. SER., 0.30 POSEBNA PONUDBA, 0.50 DNEVNİK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.40 DNEVNİK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.05 INFOKANAL.

TOREK, 11.12.2012, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OPI, 8.00 OTROŠKI INFOKANAL, 8.50 INFODROM, 9.00 ZABAVNI INFOKANAL, 10.20 DOBRA URA, 11.45 DOBRO JUTRO, 14.15 ARITMIJA, 14.45 MOJA SLOVENIJA, DRUŽINSKI KVIZ, 16.25 CITY FOLK - LJUDJE EVROPSKIH MEST, DOK. SER., 17.00 MOSTOVI - HIDAK, 17.30 ZAPELJEVANJE POGLEDA, DOK. SER., 18.05 GLASNIK, 18.30 SLOVENSki VODNI KROG: LOŽNICA, DOK. ODD., 19.00 ZVOK HOLLYWOODA, DOK. ODD., 19.50 ŽREBANJE ASTRA, 20.00 POVESTI IN NOVELE 19. STOLETJA, FR. NAN., 21.00 MUZIKAJETO, GLASBENA ODDAJA, 21.30 PREPROSTO O LJUBEZNI, DANSKI FILM, 23.15 BRANE RONČEL IZZA ODRA, 0.25 ZABAVNI INFOKANAL.

SREDA, 12.12.2012, I. SPORED TVS

6.05 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.15 RIBIČ PEPE: ZOBOL IN ŠKRIBIMŠKA, POUČNA NANIZANKA ZA OTROKE, 10.35 ZLATKO ZAKLADKO, POUČNA ODDAJA, 10.55 KRALJ VETROV, KRATKI FILM, 11.25 SLOVENSki VODNI KROG, DOK. ODD., 12.00 POROČILA, 12.05 SLOVENC ONKRAJ ATLANTIKA, DOK. FILM, 13.00 PRVI DNEVNİK, 13.30 TEDNIK, 14.20 GLOBUS, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 PIM IN POM, RIS., 15.50 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 16.45 DOBRA URA, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 DOBRA URA, 18.00 INFODROM, 18.05 DOBRA URA, 18.35 AVA, RIKO, TEO, RIS., 18.45 DOBRA URA Z MILICO, 19.00 DNEVNİK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.05 FILM TEDNA: BEJRUTSKI HOTEL, LIBANONSKI TV FILM, 21.40 OBISK, KRATKI FILM, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 GLASBENI VEČER, 0.40 TURBULENCA, 1.10 DNEVNİK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 2.05 DNEVNİK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.25 INFOKANAL.

SREDA, 12.12.2012, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OPI, 8.00 OTROŠKI INFOKANAL, 8.50 INFODROM, 9.00 ZABAVNI INFOKANAL, 10.25 DOBRA URA, 11.55 DOBRO JUTRO, 14.20 NA LEPŠE, 14.45 SOBOTNO POPOLDNE, 16.10 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 16.40 NA VRTU, 17.10 EVROPSKI MAGAZIN, 17.30 MARIBOR 2012, EVROPSKA PRESTOLNICA KULTURE, 17.55 PLOVANJE: SVETOVNO PRVENSTVO V KRATKIH BAZENIH, 19.25 ODBOJKA: LIGA PRVAKOV, UNTERHACHING : ACH VOLLEY LJUBLJANA, 21.25 ŽREBANJE LOTA, 21.30 ŠPORTNI IZZIV, 22.00 BLEŠČICA, ODDAJA O MODI, 22.35 ZA MOJEGA OČETA, IZRAELSKI FILM, 0.15 ZABAVNI INFOKANAL.

ČETRTEK, 13.12.2012, I. SPORED TVS

6.10 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.10 PRGIŠČE PRILJUBLJENIH PRAVLJIC: ZLATA RIBICA, LUTK. NAN., 10.30 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 11.15 OR SE BOJI KLOVNOV, DOK. FILM, 11.30 RAZRED ZASE: KEMIJA, MOZAICNA ODDAJA ZA MLADJE, 12.00 POROČILA, 12.10 SELMA, DOKUMENTARNI FELJTON, 12.30 CRNO-BELI ČAS, 13.00 PRVI DNEVNİK, 13.30 ODKRITO, 14.20 SLOVENSki UTRINKI, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.50 ROLI POLI OLI, RIS., 16.00 OLIVIJA, RIS., 16.10 FIRBCOLOG, MOZAICNA ODDAJA ZA OTROKE, 16.45 DOBRA URA, 17.00 POROČILA OB PETIH, 17.15 DOBRA URA, 18.00 INFODROM, 18.05 DOBRA URA, 18.35 OZI BU, RIS., 18.45 DOBRA URA Z ANDREJEM, 19.00 DNEVNİK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 20.00 POGLEDI SLOVENIJE, 21.35 PRAVA IDEJA!, 22.00 ODMEVI, VREME, KULTURA, ŠPORT, 23.05 OSMI DAN, 23.35 PANOPTIKUM, 0.30 UGRIZNIMO ZNANOST, 0.45 DNEVNİK, SLOVENSKA KRONIKA, VREME, ŠPORT, 1.35 DNEVNİK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.55 INFOKANAL.

ČETRTEK, 13.12.2012, II. SPORED TVS

7.00 OTROŠKI PROGRAM: OPI, 8.00 OTROŠKI INFOKANAL, 8.50 INFODROM, 10.00 DOBRA URA Z MILICO, 11.30 DOBRO JUTRO, 14.00 BIATLON: SVETOVNI POKAL: SPRINT (M), 16.05 UGANI, KDO PRIDE NA VEČERJO, 17.00 SLOVENSki VODNI KROG, DOK. ODD., 17.25 UNIVERZA, 17.55 PLOVANJE: SVETOVNO PRVENSTVO V KRATKIH BAZENIH, 20.30 ŽREBANJE DETELJICE, 20.35 ŽENŠKE IZ ŠESTEGA NADSTROPA, FRANCOSKI FILM, 22.20 GANDŽA, AM. NAD., 23.20 ZABAVNI INFOKANAL.

Dan starejših v Sakalovcih

Kot vsako leto je tudi letos lokalna samouprava Sakalovci organizirala srečanje starejših občanov, ki je bilo v nedeljo, 25. novembra. Na dan starejših smo povabili vse vaščane, starejše od 60 let. Prireditev se je začela ob pol dvanajsti uri. Najprej je navzoče - bilo jih je 57 - pozdravil župan Tomaž Časar, potem je sledil kulturni program. V programu so nastopili gornjesejniški ljudski pevci z voditeljco Vero Gašpar, zapeli so dvakrat, cerkvene pesmi in tudi bolj vesele ljudske pesmi. Zelo lepo so peli, v imenu samouprave se jim še enkrat zahvaljujem za sodelovanje.

Potem so nastopili otroci iz vasi. Predstavili so priredbo igre Géze Gárdonyija, Božič pri družini Csordás. Priredba je zelo poučna, govori o naklonjenosti, dajanju pomoči sočloveku in o odpustanju. Lahko rečem, da so otroci bili zelo pridni, saj so se igro naučili v enem tednu, in so tako zaigrali, kot da bi bili vsi profesionalni igralci! Rada bi se zahvalila v imenu samouprave Eszter Kovács Düh za njeno režiranje in tudi staršem otrok za njihovo pomoč pri vajah.

Kot zadnja v programu je nastopila Szilvia Medgyes, zapela je sodobne popevke, in to tako dobro, da so gledalci na koncu peli skupaj z njo. Njej se tudi zelo lepo zahvalimo za lep program.

Povabljenim starejšim in nastopajočim je samouprava častila kosilo. In po kosilu se je pa začela popoldanska zabava, za dobro voljo je poskrbel ansambel Tamasa Horvatha „Csuta“, in to tako dobro, da je veselica trajala do večera.

Vsem, ki ste nam na kakršenkoli način pomagali, se lepo zahvaljujem, našim »starcem« pa želim dobro zdravje ter da si pridobijo ljubezen in naklonjenost, ki jim pripada v družini in v okolju, kjer živijo, in seveda to, da se naslednje leto spet srečamo!

Valerija Rogan
podžupanja

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukić

Naslov uredništva:

H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;

e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:

TISKARNA KLAR d.o.o.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Ministrstva za
javno upravo in pravosodje (KIM) ter Urada RS za
Slovence v zamejstvu in po svetu.

Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15
1174 7068 2000 1357 0000 0000,
SWIFT koda: OTPVHUHB